

BBG gaat bij Belgisch witblauw voor topkwaliteit

Met genoomfokwaarden, mengsperma, hoornloosheid en sperma seksen loopt de Belgian Blue Group (BBG) voorop in de markt van vleesstieren voor de gebruikskruising. Veeteelt nam een kijkje achter de schermen bij de hofleverancier van witblauwsperma.

Het is op maandagochtend spitsuur in de dekstal van de Belgian Blue Group (BBG) in het Waalse Waver. Een twintigtal witte dikbilstieren staat te wachten. De stierverzorgers lopen wat met de dieren rond en laten ze snuffelen aan een bokstier. Haast lijken mens en dier, ondanks het volle ochtendprogramma, niet te hebben. 'Stieren van het Belgisch-witblauwras zijn heel rustig en gemakkelijk in de omgang', vertelt BBG-directeur Simon Noppen. 'Maar erg deklustig zijn ze niet.' Sperma winnen (Vlamingen spreken van 'aftappen') vraagt om zorgvuldig voorspel en veel geduld.

Bevruchting topprioriteit

Geduld in de dekstal loont de moeite. De stieren die in Waver hun werk doen, zijn wereldwijd populair voor de gebruikskruising op melkvee. Afgetapt sperma gaat vanuit de dekstal direct naar het naastgelegen laboratorium. Daar wordt het met behulp van een computerprogramma geanalyseerd op concentratie en vitaliteit van spermacellen. 'Melkveehouders stellen met recht hoge eisen aan het bevruchtend vermogen van sperma voor de gebruikskruising. Daaraan doen we dan ook geen concessies', verklaart Noppen.

Op een scherm in de dekstal kunnen de stierverzorgers per

stier zien hoeveel rietjes de sprong van vandaag heeft opgeleverd. 'Dat werkt voor hen zeer motiverend', weet de BBG-directeur. In Waver heeft BBG geen laboratorium voor het afvullen van sperma. Dat gebeurt op de hoofdvestiging in Ciney, vanwaaruit ook de distributie over de hele wereld plaatsvindt. Al het sperma gaat dertig dagen in quarantaine voordat het wordt uitgeleverd.

Selectie op genoomfokwaarden

Dat alle stieren in de dekstal wit zijn, is geen toeval. 'Kalveren van witte stieren uit zwart- en roodbonte koeien hebben altijd de kenmerkende blauwe kleur. Dat maakt ze herkenbaar voor de handel', legt Noppen uit. 'Zouden melkveehouders blauwbonte of zwartbonte stieren gebruiken, dan liepen ze het risico op zwartbonte kalveren en een prijs die geen recht doet aan de kwaliteit.'

Bij de selectie van stieren voor de gebruikskruising is kleur dan ook het eerste criterium. De stieren zijn deels het resultaat van contractparingen, maar BBG koopt ook aan bij fokkers. 'We selecteren stiermoeders en stieren op basis van genoomfokwaarden voor onder andere geboortegemak', vertelt de BBG-directeur. 'Hiermee zetten we grote stappen in geneti-

Sperma winnen van Belgisch-witblauwstieren vraagt zorgvuldig voorspel en veel geduld

Overdruk houdt insecten buiten

Stiertjes gaan eerst in quarantaine

In knutvrije tijden kan de stal open

Iedere stier heeft een eigen uitloop

sche vooruitgang. Inmiddels heeft de fokwaarde geboortegemak een betrouwbaarheid van 55 procent. Daarmee is deze genoomfokwaarde net zo betrouwbaar als een fokwaarde van een stier met zeventig geboren kalveren', legt hij uit.

Stal op overdruk

Stieren komen op een leeftijd van ongeveer een jaar in Waver binnen. Hier gaan ze eerst zes weken in quarantaine en worden in deze periode intensief veterinair getest. Pas als ze ziektevrij zijn bevonden, verhuizen ze naar de productiestal. Hier zijn ze individueel gehuisvest in ruime stroboxen. Ook in de productiestal geldt een strikt testprotocol voor dierziekten en om insleep van ziektekiemen te voorkomen kunnen bezoekers de stieren uitsluitend vanachter glas bekijken.

'Een toenemende zorg is de verspreiding van besmettingen door vliegende insecten', vertelt Noppen. 'Vorig jaar kregen we te maken met blauwtong en nieuwe ziekten als EHD en lumpy skin disease rukken op. Virussen kunnen veel schade veroorzaken, omdat stieren ziek worden, maar ook omdat ki-stations vanwege veterinaire regelgeving op slot komen te zitten. Dit dwingt ons om maatregelen te nemen om knutten en andere insecten buiten de stallen te houden', legt hij uit. De stal in Waver is daarom sinds kort voorzien van een gecontroleerd klimaatsysteem met overdruk. Hierdoor is de luchtdruk in de stal hoger dan daarbuiten, waardoor insecten niet naar binnen kunnen vliegen. Overigens blijft het mogelijk om de stieren uitloop naar buiten te geven in de maanden dat vliegende insecten niet actief zijn. 'Dat is goed voor de condi-

tie van hun beenwerk en draagt bij aan hun welzijn', verklaart de BBG-directeur.

Mengsperma en hoornloosheid

Met de inzet van genoomfokwaarden bij de selectie van stieren voor de gebruikskruising loopt BBG internationaal voorop. 'Wij hebben de ambitie om veehouders wereldwijd te voorzien van de meest winstgevende genetika voor de gebruikskruising en daarvoor maken we steeds gebruik van de nieuwste technieken', verwoordt de directeur de missie van BBG. Als voorbeeld wijst hij op de ontwikkeling van mengsperma. 'Succesvol sperma van drie stieren in een rietje stoppen is minder eenvoudig dan het lijkt. Maar we beheersen deze techniek nu als geen ander met spectaculaire bevruchtingscijfers als resultaat.' Een derde ontwikkeling waarin BBG internationaal vooroploopt, is het aanbod van geseekt sperma. 'Wij bieden van een groot aantal van onze stieren mannelijk geseekt sperma aan. Hiermee kunnen melkveeouders de winstgevendheid van de gebruikskruising flink verhogen', stelt Noppen vast. 'En voor de zuivere fokkerij en specifieke ketens hebben we ook vrouwelijk geseekt sperma in het aanbod.'

Een speerpunt voor de komende jaren is hoornloosheid. 'In Vlaanderen en Nederland is nog weinig vraag naar hoornloze stieren voor de gebruikskruising. Maar internationaal neemt de vraag snel toe', ziet Noppen. Om op deze groeiemarkt in te spelen zetten we nu vol in op hoornloosheid met als doel het fokken van homozygoot hoornloze witblauwstieren met de hoogste fokwaarden.' |

BBG: internationaal marktleider in witblauwgenetica

De Belgian Blue Group (BBG) is een samenwerking tussen CRV en de Waalse veeverbeteringscoöperatie AWE. BBG is internationaal marktleider in de verkoop van sperma van het Belgisch-witblauwras en exporteert naar 55 landen. De organisatie maakt gebruik van drie stierenstallen, waaronder een op de hoofdlocatie in het Waalse Ciney, waar ook het hoofdkantoor gevestigd is. In 2024 verkocht BBG 4,2 miljoen rietjes sperma, voornamelijk van stieren voor de gebruikskruising. BBG heeft een 180-tal stieren op stal. Het overgrote deel is van het Belgisch-witblauwras. Maar om klanten een compleet pakket te bieden heeft BBG bijvoorbeeld ook een aantal angusstieren. BBG verkoopt sperma uitsluitend via distributeurs. Voor Nederland en Vlaanderen is dat CRV.

Directeur Simon Noppen voor het hoofdkantoor van BBG in Ciney